

Almanya’da “Türkiye Kökenli Göçmenlerin” Güncel Toplumsal Koşulları

İmaj Dünyasında Saygınlığı Aramak mı?

1960’lardan itibaren, işgücü göçü kapsamında, dünyanın farklı ülkelerine yerleşen Türkiye kökenli insanların geldikleri toplumlarda nasıl bir görünüm sergilediği sorusu, 2014’te PoliTeknik tarafından düzenlenen ve akabinde kitaplaştırılan uluslararası bir sempozyumda tartışılmıştı. Adı geçen kitap “Türkiye’li Göçmenlerin Göç Alan Toplumlarda Eğitim Durumu ve Toplumsal Koşulları” başlığını taşıyordu. Şimdi elinizdeki bu sayıda farklı yazarlarla birlikte, Almanya özelinde bu konuya devam ediyoruz.

Devletlerin, özellikle de özel sektörün, elit kesimlerin kendi çıkarlarına göre şekillenen işgücü alımı ve akabinde gündeme yerleştirilen göç ve entegrasyon politikaları, bunlarla el ele yürüyen bir Türkiye kökenli imajı doğurdu diyebiliriz. İmaj ise yalnızca dışardan belirlenen bir olguya dönüştü mü, bir kişi ya da topluluğun artık kendi iradesiyle kolayca değiştiremeyeceği bir boyut kazanmış demektir. Türkiye kökenlilerin imajına iki zıt uçtan örnek verelim ve,

imaj

Olumlu örneklerle başlayalım:

Avustralya'daki Türkiye kökenliler için şöyle yazıyordu sempozyum kitabında:

Günümüzde, Türk grupları her yıl düzenlenen ANZAK günü yürüyüşlerine, çelenk bırakma törenlerine katılmaları için davet ediliyor ve Atatürk'ün 1934'te düşmanlarına söylediği asil sözleri yalnızca başkent Canberra'daki ANZAK Savaşı Anıtı üzerinde kalmayıp, Türk ve geniş Avustralya toplumundan katılımcıların yer aldığı etkinliklerde Türk olmayan davetliler tarafından sıklıkla alıntılanıyor. Avustralyalıların ve Türklerin ortak tarihinin sürekli ve bilinçli bir yeniden beyanı hiç de azımsanmamalıdır. Çünkü bu Avustralya'daki Türk kökenli göçmenlerin sosyo-ekonomik ilerlemelerini onaylayan önemli bir faktördür. Bu aynı zamanda, Müslümanlara, Avustralya'da dahil pek çok ülkede gittikçe şüpheli bir gözle bakıldığı zamanlarda Türk kökenlilerin Lübnan ve Hint yarımadasından gelenlerden farklı olarak radardan kaçmasına katkıda bulunan bir faktör de olabilir (Prof. Christine Inglis, S. 236)¹.

Mustafa Kemal'in on yıllar önceki sözleriyle Avustralya'da imaj avanta-jı kazanan Türkiye insanının göç koşullarında karşılaştığı bir rahatlık, bir fırsattan söz ediliyor. Öte yandan Müslümanlara kuşkuyla bakıldığı bir dönemde Türkiye kökenlilerin bundan etkilenmediği tahminini yürüten bir yazar var.

Olumsuz örneklerle devam edelim:

Almanya! Kriminal olaylarla ilişkilendirilen Türklerle ilgili istatistiklerin nasıl “milliyetçi hileler” olarak deşifre edildiğini bu sayının 4-5. sayfasında, Prof. Bosbach'ın makalesinde okuyabilirsiniz. Kötü imaja götüren suçlama listesi uzun: Entegre olmaya isteksiz, maço, kriminal vaka, eğitimsiz, kökten dinci vs.. Özünde ise demokratik haklarını savunacağı düşüncesiyle ezici çoğunluğu (geçmişte) SPD seçmeni olan bir kitledir Türkiye kökenli insanlar. Almanya'da yaşayan Türkiye kökenlilerin çok iyi bildiği ve bir türlü kurtulamadığı, siyaset ve medya aracılığıyla istendiğinde körüklenebilen bir kötü imaj söz konusu - kaynakla noktasında tutulur ya da hafifletilir, ama asla azat edilmez.

“Acaba” dedirten başarılarda imaj için umut aramak

BioNTech ilaç firmasının Korona'yla mücadelede geliştirdiği aşıyla firma sahibi iki Türkiye kökenli biliminsanı Almanya ve dünyanın gündemine oturdu. Mesut Özil, Fatih Akın vb. ünlülerle sağlanamayan olumlu imaj değişikliği “acaba” şimdi gerçekleşir mi? Zira insanlığa, dünya ekonomisine ve yaşamın daha bir çok alanına etkisi olağanüstü,

hayat kurtaran sıra dışı bir katkı bu. Almanya'nın önde gelen ekonomistlerinden Hans Werner Sinn, FAZ gazetesi için kaleme aldığı, “Türk göçmenlerimiz için takdire layık bir başarı”² başlıklı yazısının ilk ve son paragraflarında şunları belirtiyor:

Uğur Şahin ve Özlem Türeci'nin Mainz merkezli şirketleri BioNTech ile elde ettikleri başarı, Almanya, dünya ve özellikle Türkiye'den gelen göçmenler için bir başarıdır - ayrıca ve bilhassa her ikisi de Almanya'da büyüyen Alman vatandaşı olduğu için.

Ve imaj restorasyonu açısından karamsarlığa alamet son paragraf:

Bütün bunlar entegrasyon görevinin büyüklüğünü ve çeşitli kültürel sorunları gizleyemez. Ancak, Alman ekonomisinin istikrarı için burada hangi potansiyelin açıldığı görülüyor. Şahin ve Türeci yeniden düşünmek için bir nedendir.

Ve sihirli sözleri yeniden okuyoruz: “Entegrasyon görevi”, “çeşitli kültürel sorunlar”. İnsanı rahatsız eden “hafif” bir körükleme, dünyayı kurtarmak da nafiye, azat yok, en azından “göçmenlerin” geriye kalan çoğunluğu için.

12 Temmuz 1998'de Paris'in tarihi yapılarından l'Arc de Triomphe üzerine şu yazı yansıtılıyordu: Merci Zizou! Fransa, Cezayir kökenli Futbolcu Zinedine Zidane'ye futbol dünya kupasını kazandıran gollerinden dolayı teşekkür ediyordu. Olağanüstü bir başarı ve büyük bir sevgi seli. Belki buzlar Cezayirli lehine artık bir daha tutmamacasına erimiş ve Le Pen'ler de sağcılar için göçmenler dışında yeni hedefler belirlemek zorunda kalmış olabilirdi. Hayır, öyle olmadı. Ekim 2005'te Fransa'nın banliyöleri deklase edilmiş bir göçmen gençliğin öfkesiyle yanıyordu çünkü. Ve 2020'ye gelindiğinde Korona'dan yaşamını yitirenler bu banliyölerde ortalamanın üzerindeydi.

Nihai eşitleme ile imaj sorununun ortadan kalkması

Ve her şeye rağmen öyle bir gelecek düşünelim ki, artık imaj sorunu, yabancı düşmanlığı tümüyle ortadan kalkmış olsun. Ve “multikültürel” ya da “multietnik” bir Almanya'da eşitlenmiş olarak yaşıyor olalım. Böyle bir gelecekte “göçmenler” için neler olanaklar dahilinde olurdu? Tarihin en saldırgan pasifistlerinden olan bir Alman siyasi partisinde Condoleezza Rice olmak mı? Ya da multikültürel, multietnik bir orduda başka bir ülkeye saldıran bir asker mi? En varlıklı ilk yüz arasına girmek ya da eriyen orta sınıfla eriyip gitmek mi?

Eşitlenmekle kazanılacak şeylerden biri, din, dil, ırk vb. neden gösterilerek yaratılan kötü imajdan kurtulmak olacak, bir diğer ifadeyle eşit yutuşluk doğacak. Ancak bu, gelecekte göç edecekleri pek de kapsamayacak (onlar rüşlerini henüz kanıtlamamış addedilecek). Hiyerarşik sosyal yapıya bakıldığında ise yerleşik toplumun kaderini paylaşarak alt katmanlara kitlesel katılım en olası gelişmedir ve bu, eski göçmenler için çoktan gerçekleşmiştir.

Son olarak imkânsız bir göreve itilerek, imajını temizlemek zorunda bırakılan ölümlü bir göçmen için, Korona günlerinde, şu kısa kurmacayı aktaralım:

Hakim cübbesi giymiş melekler kürsüden soruyor:

Hayatınızı neyle geçirdiniz?

“Göçmen”:

Almanya’nın beklentilerini yerine getirmekle.

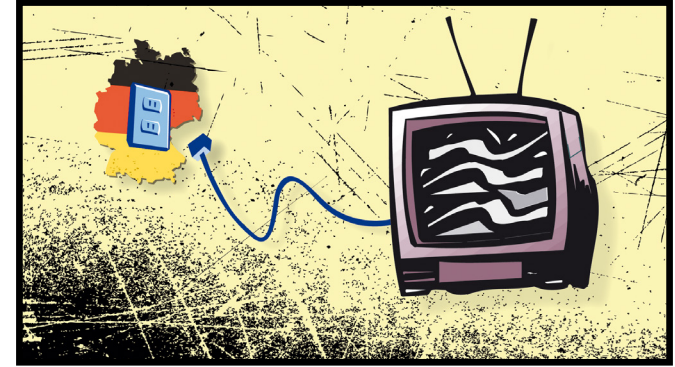
Hakim kürsüsünden uğultularla şu sözler duyuluyor:

Boşa geçen bir hayat daha!

¹ http://politeknik.de/wp-content/uploads/2017/07/Sempozyum-2014_ktp.pdf

² Frankfurter Allgemeine Zeitung, 28. November 2020, Nr. 278, S. 20. <https://www.hanswernersinn.de/de/bewundernswerter-erfolg-fuer-unsere-tuerkischen-immigranten-faz-28112020>

“Alman Medyasına Konu Önerileri”nden Vazgeçilmeli mi?

PoliTeknik’in 12. ve 13. sayılarında (2016) “Alman Medyasına Konu Önerileri” başlığı altında yayınlanan yazı dizisi şu paragrafla tanıtılıyordu:

“Almanya’nın on yılı aşkın süredir göçmenler dışında tartışacak başka konuları yok muydu? Ya da medyada, siyasi ‘talkshow’larda bu konular farklı tarzda, yapıcı bir bakış açısıyla ele alınamaz mıydı? Farklı resimler gösterilemez miydi? Tarihsel karşılaştırmalar yapılamaz mıydı? Alışıldık konuşmacılar dışında bu toplumu temsil eden başka kimseler yok muydu? 80 milyon nüfuslu bir ülkenin savaş, küresel kriz, göç, entegrasyon, radikal İslam, mülteciler gibi iç ve dış politika tartışmaları olmasaydı, harkulade bir federal cumhuriyette mi yaşıyor olurduk? Medya aracılığıyla aktarılan gündem hangi konuları gölgede bırakıyor? Bu konular bir toplumun en canalcı sosyal ve siyasal sorunlarını içinde barındırıyor olabilir mi? Gündem dışındakiler nasıl gündeme taşınabilir?”

+49 haber sitesinde PoliTeknik imzasıyla çıkan “Aydın aranıyor! Almanya’daki Türkiye kökenli ve düşünce üretebilecek insanlar nerede?” başlıklı makalede ise şu tümceler yer aldı:

“Alman kamuoyunda sizi de yakından ilgilendiren ya da ait olduğunuz çevrenin doğrudan nesnesi olduğu bir tartışmada izleyici konumunda mısınız? Bu tartışmaların akabinde tetiklenecek tepkilere ya da çıkacak yasalara, sizin de görüşünüzü yansıtan bir söylemle, bir reaksiyon gösterilemediğini, karşı koyulmadığını mı düşünüyorsunuz? Hatta bu süreçte sizi sözde temsil eden kişilere daima söz hakkı tanınmasından mı yakınıyorsunuz? Yanıtınız evetse, o zaman şu, açık bir gerçektir: Demokrasiden dışlanıyorsunuz!” (22 Ağustos 2020)¹.

Alman medyası, siyasetin belirlediği içerikleri aşarak kendisi gündem olmak isteyen her politik çıkışın üzerinden adeta bir silindir gibi geçiyor, başkalarına sınırlı bir söz hakkı dahi tanımıyor². O kontrol altında, Alman titizliğiyle rayında tutuluyor. İsteddiği zaman istediği bir kesimi kendi aynasında güzel-çirkin, iyi-kötü, eğri-düz gösterebiliyor.

Alman medyasında siyasi tartışma programlarının temsil gücünü irdeleyen yeni bir araştırma ve yükselen öfke

Medyanın taraflı ve siyasetin güdümünde olduğu yaygın bir görüş, aşağıdaki araştırmadan çıkan bulgular da bu görüşü destekliyor.

Progressive Zentrum için Paulina Fröhlich ve Johannes Hillje'nin hazırladığı söz konusu araştırma (“DIE TALKSHOW-GESELLSCHAFT”), kamu yayın organlarındaki siyasi tartışma programlarında toplumun hangi kesimlerinin ne derece temsil edildiğine ışık tutuyor. Buna göre programlara davet edilenlerin %42,6'sı siyasi parti temsilcisi ve %22,9'u da ağırlıklı olarak siyasete yakın başkent gazetecilerinden oluşuyor. Bu üçte ikilik paydan geriye kalan manzara ise şöyle: Bilim alanından temsilciler %8,8, bireysel katılım %7,5, ekonomi temsilcileri %6,4, kültür %2,8, sivil toplum %2,7, kamu idaresi %2,1, sosyal alandan temsilciler %1,5; ekonomi konularında davetlilerin %80'i ise iş-veren temsilcilerinden oluşuyor. Araştırmacılar bu durumların demokratik bir sorun olduğunu vurguluyor.

Alman solunun konformist dediği bu mecra, son yıllarda özellikle Pegida hareketinin “yalancı basın” suçlamasıyla aşırı sağ cenahın darbelerine maruz kaldı.

Alman toplumunun Hartz IV ile olağanüstü yol kateden kitlesel yoksullaşması ve demokratik meşruiyeti olmayan kuruluşların, danışmanlık büroları ve düşünce kuruluş-

larının siyasi sisteme dışarıdan müdahaleleri karşısında giderek artan tepkiler basında yankısını bulamadı, aksine söz konusu tepkilerin dinmesi, mantıksal boşluğa düşürülmesi ya da itibarsızlaştırılması, hedefi şaşırması için o kendi üstüne düşen görevi layığıyla yerine getirdi. Şimdi modern dönemin ağırlığı altında ezilen, içine düştükleri acizliği anlamak isteyen insanlar komplo teorisyenleri (Covid19 protestolarında sıkça bu tabir kullanıldı), aşırıcular, hayalperestler vb. nitelemelerle öfkelerinden dahi mahrum bırakılmak isteniyor, ancak öfkeler katlanarak bir süre sonra tekrar ortaya çıkıyor, siyasileşerek sola ya da sağa kayıyor.

Kamu yayın organlarının finansmanı için her haneden zorunlu olarak toplanan primler (GEZ) bu koşullarda bir angaryaya dönüşüyor. “No taxation without representation”, 13 Amerikan kolonisi bu parolayla İngiliz kralına başkaldırıyordu: “Temsil yoksa vergi de yok”. Yukarıdaki araştırma temsil olmadığını tüm çıplaklığıyla gözler önüne seriyor.

Alman medyasına bu koşullarda ne önerilebilir? Koşullandırılmamış yayınlar yapması, tarafsız, çoğulcu ve bağımsız olması mı örneğin? O zaten “tarihin gördüğü en iyi Almanya'nın”³ doruğa erişmiş demokrasisini taçlandıran güzide bir değerdir, haliyle sıralanan önerileri ihtiva ediyor. Aslında buna inanmayanlar kaideyi bozmaz. Ancak sayıları çok arttı ve siyasal söylem egemenliğini bu kesim üzerinde artık tahkim edemiyor.

¹ Bkz.: <https://www.arti49.com/aydin-araniyor-almanyadaki-turkiye-kokenli-ve-dusunce-uretebilecek-insanlar-nerede-2346063h.htm>

² Çinli sanatçı Ai Weiwei iltica ettiği Almanya'yı terk ederken kamuoyunun durumunu şöyle tarif ediyor: “O, açık olmak isteyen, ama her şeyden önce kendini koruyan bir toplumdur. Alman kültürü o denli güçlü ki, gerçekte başka düşünceler ve argümanları kabul etmiyor. Açık tartışmalar için neredeyse hiçbir zemin yok, aykırı görüşler için de saygı”

³ Eski Alman Cumhurbaşkanı Joachim Gauck bu makamdaki son konuşmasında şu sözleri söylemiştir: „Bu Almanya şimdiye dek sahip olduğumuz en iyi, en demokratik Almanya'dır.”

KORONA GÜNLERİNDE KAOSU YAŞAMAK

Siyasette ve medyada, her fırsatta, gururla, şimdi kararımız ekonomiye karşı, insan yaşamından yana, deniliyor. Bu Korona hallerinde asıl baş döndürücü olan da bu, çünkü bugüne kadarki insanlık tarihinde ve bir önceki güne kadar hep tersi oldu. Nasıl olur da birden bire insanlık adına şu ana kadar geçerli olan tüm oyun kuralları devre dışı kalır? Hatta kârın ve vurudumduymazlığın? Özgürlük haklarının da, çünkü sözde ölümcül bir tehdit oluşturabilirlermiş?

Nereden geldi bu ani ve, evet, yaşama karşı alkışlanacak derin saygı? Şimdiye dek siyasette, ekonomide, hatta tıbbın bir bölümünde bunların yokluğunu acıyla hissettik. Bu fenomen için henüz mantıklı bir açıklama yok, yalnızca şaşkınlık var. Ve korku.

der Freitag, Daniela Dahn, Ausgabe 17/2020 - <https://www.freitag.de/autoren/daniela-dahn/verrueckte-massstaeb>

Federal hükümet ve Robert Koch Enstitüsü pandemi tehlikesini tahmin kriterlerini bir kez daha değiştirdi: Önce enfeksiyon kapanlarını ikiye katlanması kıstastı, ardından üreme sayısı, şimdi de birden bire saptanan vakaların mutlak sayısı kriter oluyor. Bu inandırıcı değil.

LÜGEN MIT ZAHLEN, 29.04.2020 - <https://www.luegen-mit-zahlen.de/blog/corona-kriterien>

FDP Başkanı geçen hafta mecliste şunu söyledi: „Maskeler önce gereksizdi, ardından bunlar virus yuvası dendi, sonra bir nezaket göstergesi oluverdiler, daha sonra zaruri bir ölçü, ve bugünse maske zorunlulu getirildi“.

Berliner Zeitung, 26. April 2020 - <https://www.bz-berlin.de/deutschland/bayern-streng-berlin-eher-lax-zieht-deutschland-bei-der-maskenpflicht-mit>

Korona Krizi'nde acil gerekli maskelerin tedariki konusunda ortam kızıyıyor: Avrupalı siyasetçiler ABD'ni bu konuda haksız yöntemlere başvurmakla suçluyor: Buna göre Tayland'ın Bangkok havalimanında Berlin için öngörülen 200.000 maske ABD'ne yönlendirildi. Berlin'in İçişleri Senatörü Andreas Geisel (SPD) cuma günü, „biz bunu bir modern korsanlık eylemi olarak görüyoruz“ dedi.

faz.net, 04.04.2020 - <https://www.faz.net/aktuell/politik/inland/hat-amerika-200-000-atemschutzmasken-fuer-deutschland-konfisziert-16711782.html>

ABD Texas Eyaleti Vali Yardımcısı Dan Patrick kısıtlamaları artık devam ettirmek istemiyor. Cumhuriyetçiler üyesi Patrick, Fox News'le yaptığı görüşmede ekonominin Korona Krizi'ne kurban edilmemesi gerektiğini söyledi. Bunun yerine zihniyeti değiştirmek gerektiğini belirtti: Patrick yaşlıların ülke çıkarı için „hayatlarını riske atmaları“ gerektiğini ima etti.

Stern.de, 24.03.2020 - <https://www.stern.de/politik/ausland/vize-gouverneur-von-texas-senioren-wuerden-fuer-die-wirtschaft-ihr-leben-riskieren-9195702.html>

Boris Palmer:

„Size kabaca söyleyeyim: Biz Almanya'da yarım yıl sonra - yaşları ve ön hastalıkları nedeniyle - zaten ölü olacak insanları kurtarıyoruz belki de“.

stuttgarter-nachrichten.de, 28.04.2020 - <https://www.stuttgarter-nachrichten.de/inhalt.coronavirus-in-deutschland-boris-palmer-wir-retten-menschen-die-moeglicherweise-sowieso-bald-sterben.5e861f37-770b-44e6-87a8-6f2a8927135e.html>

Ünlü bir gazete olan „El País“ manşete büyük harflerle bir kadın doktorun açıklamalarını taşıdı: „Bu bizim kuşağın savaşı“. Bu akla hayale gelmeyecek durumlara yol açıyor. Doktorlar enfeksiyon kapmış yaşlılar için hangi hastanın tedavi görüp görmeyeceğine karar vermek zorunda.

FOCUS ONLINE, 23.03.2020 - https://www.focus.de/politik/ausland/zum-sterben-zurueckgelassen-spaniens-altenheim-bewohner-werden-kaum-behandelt_id_11804669.html

Uzmanlar uzun süredir Korona Krizi sırasında ev içi şiddetin tırmanacağı uyarısını yapıyor. Şimdi görüldüğü kadarıyla ilk rakamlar ve araştırmalar bu korkuların gerçeğe dönüştüğünü gösteriyor. Merkezi Strasbourg'da bulunan Avrupa Konseyi'nin Genel Sekreteri Marija Pejcinovic Buric'e göre, AB üye ülkelerinden gelen raporların, şu anda çocuk ve kadınların pandemi öncesine kıyasla evlerinde daha büyük bir şiddet riskiyle karşı karşıya kaldığını gösteriyor.

tagesschau.de, 28.03.2020 - <https://www.tagesschau.de/ausland/corona-europarat-haesusliche-gewalt-pejcinovic-buric-101.html>

Koronavirüsü Pandemisi'nin ABD'nde şiddetlenmesi daha şimdiden sayısız insanın işsiz kalmasına neden oldu: Mart ayı ortasından bu yana 30 milyon insan işsizlik başvurusunda bulundu.

SPIEGEL.de, 30.04.2020 - <https://www.spiegel.de/wirtschaft/usa-mehr-als-30-millionen-arbeitslose-seit-maerz-a-3617613d-6474-47ba-89b4-4b7a021d5d76>

Alman şirketleri Korona Krizi'nde 26 nisana kadar 10,1 milyon insan için kısa çalışma ödeneği başvurusunda bulundu. Federal İş Kurumu Nürnberg'de bu rekor sayıyı duyurdu. Böylece iktisatçıların tüm tahminlerinin üzerinde bir rakam ortaya çıkmış oldu.

ZEIT.de, 30.04.2020 - <https://www.zeit.de/wirtschaft/2020-04/bundesagentur-fuer-arbeit-10-1-millionen-menschen-in-kurzarbeit>

İtalya'da sınırlar birçok kişide gerilmiş durumda. Piepoli Enstitüsü'nün ve İtalya Psikologlar Birliği'nin bir anketine göre her on İtalyandan sekisi izolasyon nedeniyle stres yaşıyor. En önemli nedenler buna göre para sorunu ve yaşam derdi. Yerel İtalyan gazeteleri rehin karşılığında para veren ofisler önünde uzun kuyruklar oluştuğunu bildiriyor. Yiyecek satın alabilmek için insanlar ziynet eşyalarını ve saatlerini rehin bırakıyor.

Berliner Zeitung, 21.04.2020 - <https://www.berliner-zeitung.de/politik-gesellschaft/corona-folgen-in-italien-zerfaellt-das-soziale-leben-li.81701?mktcid=sms&mktcval=05%20Share%20Hub%20Von%20meinem%20iPhone%20gesendet>

Robert Koch Enstitüsü (RKI) Almanya'da enfeksiyon rakamlarındaki gelişmeyi olumlu değerlendiriyor. RKI Başkanı Lothar Wieler „Aktarılan enfeksiyon vakaları düşmeye devam ediyor. Bu çok iyi bir haber“ dedi.

tagesschau.de, 05.05.2020 - <https://www.tagesschau.de/inland/corona-rki-zahlen-105.html>

İşyerleri, restoranlar ve spor: Federal devlet ve eyaletler Korona Krizi'nde kapsamlı esnekliklere gidilmesi konusunda anlaştı. Mesafenin korunması kuralının 5 Haziran'a kadar sürmesi amaçlanıyor - ama hafifletilmiş haliyle.

tagesschau.de, 06.05.2020 - <https://www.tagesschau.de/inland/lockerungen-bund-laender-101.html>

Kanser, kızamık, verem ve sıtma: Yaşamı tehdit eden hastalıklara karşı mücadele dünyadaki Korona Krizi nedeniyle boşa çıkma tehlikesi altında. Tıpçılar ve STK'lar Korona'dan değil, onun yol açtıkları yüzünden aslında tedavi edilebilir hastalıklar nedeniyle milyonlarca ölüm gerçekleşmesinden korkuyor. [...] Uluslararası bir kampanya olan „Stop TB Partnership“in yeni araştırması, dünya genelinde 2020 ila 2025 arasında 6.3 milyon ek yeni verem vakasıyla karşılaşılacağından ve ek olarak 1.4 milyon insanın öleceğinden hareket ediyor. [...] Sıtma için de rakamlar ürkütücü. Dünya Sağlık Örgütü'nün nisan sonu yayınladığı örnek hesaplamalara göre bu yıl Afrika'da sıtma nedeniyle ölümlerin ikiye katlanabileceği belirtiliyor. Bu, gerçekleşmesi tahmin edilen 386.000 ölümün 769.000'e çıkması demek.

SPIEGEL.de, 08.05.2020 - <https://www.spiegel.de/politik/ausland/wegen-coronavirus-weltweiter-anstieg-an-tuberkulose-masern-malaria-befuerchtet-a-1e8491eb-f5a1-4d29-912c-21686250710d>

En Alttakilerin “Kendiliğinden Gelen Erdemleri”

Hata yapmak, suç işlemek... Evet, mümkün, ama bunu sizden beklemek mi? “Asla!” En azından yaşadığınız topluma ağır zarar verecek türden hatave suçlara ortak olmanız çok düşük bir olasılık ya da tümüyle olanaksızdır, çünkü yasal ya da sosyoekonomik statünüz büyük ihtimalle buna el vermiyordur.

Bu mantıktan hareketle yaşadığınız ülkedeki genel toplumsal durumu yakından gözlemleyiniz! İnsanlar altından kalkılamaz hangi kapsamlı sorunlarla günbegün yüzleşmek zorunda kalıyor ya da bırakılıyor ve bu sorunların sizinle ne ilgisi olabilir?

İsterseniz Federal Almanya toplumunu ele alarak örnekler sıralayalım. 1949’da kurulan Federal Almanya Cumhuriyeti’nin borcu 2 trilyon avroya tırmanmış durumda, işsizlik sayısı yaklaşık 2,3 milyon, 4 milyon çocuk yoksulya da yoksullaşma tehlikesiyle karşı karşıya, 2017 istatistiklerine göre nüfusun yüzde 19,7’si darboğazda ve sosyal dışlanmanın etkisi altında kıvranıyor; yalnızlaşanların, çevrelerine yabancılaşanların, evsizlerin ve sokakta yaşayanların sayısı da hızla artıyor.

Almanların geniş bir kesimi için travmaya dönüşen Hartz IV İşsizlik Parası ile 2000’li yılların başında Avrupa’nın en kapsamlı düşük gelir sektörlerinden biri inşa edildi, çalışan nüfusun bir bölümü bilinçli olarak dar gelirli hale getirildi ve geri kalanlar üzerinde rekabet baskısı oluşturuldu, 40 milyon işçinin hayatına doğrudan ya da dolaylı nüfuz eden bir siyaset yürütüldü.

“Cum Ex” olarak adlandırılan ve yasalardaki boşluklardan yararlanmasını bilenler tarafından yapılan on milyarlarca avro değerinde vergi kaçakçılığı henüz yeterince aydınlatılmış değil ve belki de yakında zamanaşımına uğrayacak.

NSU cinayet serisi sonrasında devletin öz savunma reflekslerinin hangi görünümlere büründüğünü duymayan kalmadı gibi.

Peki ya geçmiş? 1961’de patlak veren Contergan ilaç skandalı çerçevesinde ağır engelli dünyaya gelen 4000 civarında çocuğun öyküsünü film olarak izlemek mümkün ve internette, üretici şirketin taviz vermeyen tutumu hakkında okuyacağınız birçok haber bulabilirsiniz.

Bavyera Eyaleti’nin unutulmaz Başbakanı Franz Josef Strauß’un Güney Afrika Apartheid rejimine verdiği desteği bilmek de yararlı.

Dış politika? Federal Almanya BM kararı olmadan 1999’da Yugoslavya’ya karşı yürütülen savaşa katıldı; silah ticaretinde ihracat yapan önemli ülkeler arasında da dördüncü sırada yer alıyor.

Örnekleri çoğaltabilir miyiz? PoliTeknik’in bu sayısında en alttakilerin “kendiliğinden gelen erdemlerini” bir yorumlar dizisi olarak yayınladığımızdan, yazarlarımız kendi görüş ve örneklerini sizinle paylaşma fırsatı buluyor (Sayfa 8 – 10).

Ne dersiniz? Alman vatandaşı olmadığınız ya da sosyoekonomik statünüz düşük olduğu halde, yukarıda cereyan eden kaç olaya karışacak kadar büyük bir potansiyele sahip olduğunuzu düşünüyorsunuz? “Göçmen” olsun ya da olmasın Almanya’nın alt katmanları bu işlere ne derece müdahil olabilir ki? En altta olmak günlük yaşamın her türlü zorluklarıyla boğuşmayı gerektirir. Bu katman, yasal açıdan ve siyasal güç itibarıyla toplumsal hiyerarşide en zayıf halkayı oluşturur, yöneten değil yönetilendir ve üyeleri büyük,

organize, “elit” suçlara karışmaktan neredeyse mutlak surette uzaktır, dolayısıyla bu katmanın üyeleri “kendiliğinden gelen” veya “doğal erdemlere” sahiptir:

En alttakiler, milyonlarca insanı (yani özünde bizzat kendilerini) olumsuz etkileyecek yasalar çıkaramaz, menajerler gibi binlerce insanı işsizliğe sürükleyecek kararlar alamaz, başka ülkelere saldıramaz (ateş hattına ilk kendileri sürüldüğünden, savaş istememeleri doğaldır) ya da o ülkelerin içişlerine karışamaz, devletleri borç bataklığına sürükleyemez vb.; şu ana kadar onların böylesi nitelikte eğreti işler yaptıklarına tanıklık eden de yoktur – gerçekten de bu fiillere muktedir olsalardı, zaten kendilerini aklayacak güçleri de olurdu.

En alttakilerin yaşamındaki bireysel ve yukarıda sıralanan örneklerle karşılaştırıldığında sığ kalan olayları sorunsallaştırarak kamuoyu gündemini devamlı meşgul eden çıkarlar, ancak kendi siyasetini sürdürmek ve aynı siyasetin ağır sonuçlarını gizlemek için bu işe kalkışabilir.

Bu “kendiliğinden gelen erdemlerin”, er ya da geç, katmanlara dönük bilinçli kıyaslama faaliyetinin bir sonucuna dönüşmesi ise önemli ve gerekli, çünkü en alttakilerin hümanizmle yoğrulmuş yalın güzelliği, geleceğe dair içinde barındırdığı öğeler, o bilinçli kıyaslama anlarında olanca gücüyle dışa yansır ve milliyetçi serüvenler için bir hazırlık aşaması oluşturan popülizmin siyasal çeşitlenmelerini işlevsizleştirmeye değerli bir katkı sunar.

Toplumun Sağ Popülist Gündem Maddeleri Aracılığıyla Bölünmesine Karşı Stratejiler

Almanya’da Eylül 2017 genel seçimlerinin ardından yaşanan siyasi gelişmeler, “ilk”-leri ve “en”leri sıralamak için ilginç bir manzara sunuyor.

Federal Almanya Cumhuriyeti’nin kuruluş tarihi 1949’dur. Ve 1949’dan beri ilk kez Almanya’da hükümet uzun bir süre kurulamadı, 1949’dan beri ilk kez üçlü bir koalisyona gidilmek istendi. 1949’dan beri ilk kez bir sağcı parti bu denli büyük oy oranıyla parlamentoya girdi, 1949’dan beri ilk kez SPD yüzde 20,5 ile en düşük oy oranına geriledi, 1949’dan beri ilk kez erken seçime gitme ihtimali gerçekçi görüldü, 1949’dan beri ilk kez iki büyük kitle partisi kısa aralıklarla üç koalisyon hükümeti kurdu, 1949’dan beri ilk kez SPD bir kamuoyu araştırmasında aşırı sağ bir partinin gerisine, üçüncü sıraya geriledi. 1949’dan beri ilk kez SPD kesin kararlar muhalefete geçeceğini ilan edip, bu kesin kararından kısa sürede döndü.

Tüm bu “**ilk**”ler Almanya’nın son yıllardaki önemli, olumlu yansıtılan “en”lerine rağmen yaşandı:

Avrupa’da birçok ülke ekonomik ve mali sorunla boğuşurken, Alman ekonomisi hepsinden **en sağlamı** çıktı, Alman devleti son yılların **en yüksek vergi gelirlerini** elde etti, Almanya son yıllarda **en fazla ihracat yapan ülke** sıfatına kavuştu, iş piyasası Doğu ve Batı Almanya’nın birleşmesinden bu yana **en düşük işsizlik seviyesini** gördü.

Bu tezat görüntü, yani ekonomik verilerdeki “iyileşme” ile siyasi arenadaki çalkantı arasındaki çelişki, sosyal huzursuzluğun dışa vurumu mudur? Zenginliğin küçük bir kesim için artışının, yoksulluğun kitleselleşmesiyle sağlandığı sıkça dile getiriliyor. Ve siyaset, ister söz ustalığı ister farklı yöntemlerle olsun, artık tüm çıplaklığı ve yıkıcılığıyla maddileşen bu yoksulluğu gizleyemiyor. Aşınmış yüzler bir bir siyaset sahnesinden siliniyor ya da silinmeye yüz tutmuştur. Yenilik ve modernleştirme terimleri dilden dile yayılıyor. “Eskinin” maskesi yerinden oynamıştır, bu nedenle bir imaj değişikliği, farklı söylemler, değişik bir sahne ile “eskiliğine” devam edecek koşullar arıyor.

SPD açısından çözüm daha sosyal bir siyaset izlemektir, ancak parti yönetimi bu siyaseti engellemeyi görev edinmiş insanlardan oluşuyor. Hristiyan Demokratlar ise partinin muhafazakâr kimliğini yeniden ön plana çıkarmayı destekleyenlerin giderek ağırlık kazandığı, kariyer yaptığı (Sağlık Bakanı yapılan Jens Spahn en isabetli örnektir) bir yola giriyor: “Kültürümüz”, “dinimiz”, “yurdumuz”, “özdeşliğimiz”, “iç güvenliğimiz” gibi sözler demagoji amaçlı sarfedildikçe, hedef tahtasında göçmenler ve sığınmacılar beliriyor, çünkü birileri bu “bizim” olan herşeyin tehdit altına girdiği algısını yaratıyor. Bu tehdit algısı, sosyal huzursuzluğun nedenlerini çarpıtmak, muhafazakâr seçmen kitlesini seferber etmek ve AfD’ye kayan oyları yeniden kazanmak için, kurulan yeni hükümet döneminde yeni bir popülist dalga temelinde şekillendirilecek gibi duruyor. 2000’li yılların entegrasyon operasyonunda kullanılan tüm kavramların, örneklerin ve sözde uzmanların yeniden devreye sokulması gündeme gelebilir.

Geliştirilecek olası bir yeni muhafazakâr söylem ve sağ popülist saldırılar, kökten dincilik, entegrasyon sorunları, dil bilmeme gibi eski konular dışında neleri kullanacaktır veya bu konuları hangi olay veya örneklerle derinleştirilecektir? İlk şunu saptamak gerekir ki, yeni provokasyonlar sürekli deneniyor, özellikle AfD’nin mecliste, kamuoyunda sergilediği sataşmacı tavır bu durumu açıkça gözler önüne seriyor (“Aydan Özo-

ğuz’u atık olarak Anadolu’ya dökmek”, “deve güdücü, kimyon taciri Türkler” gibi hakaretler buna örnektir). Klasik Türk kozu elde tutulmakla birlikte, Suriyeli sığınmacılar popülizm için sayısız malzeme sunma potansiyeli taşıyor: Çokeşlilik, çocuk gelinler vb. Özellikle Angela Merkel’in yönetim zaafı olarak görülen sözde 2015 sığınmacı krizi süresince yaşanan farklı olaylar (örneğin Köln’de 2016 yılbaşı gecesinde “yaşananlar”), CDU tarafından geçirilmeye çalışılmış, AfD’nin sağ cenahtan çıkışları nedeniyle bu olayların sorunsallaştırılması engellenememiştir. Şimdi ise muhafazakâr kesimi temsil eden partilerden bu ikisi siyasi konumlarını güçlendirmek üzere açık rekabete girme aşamasındadır.

Alman “Entegrasyon Tartışmaları-nda Kontrollü Durgunluk Dönemi” (PoliTeknik’in 2014’te yayınlanan 3. sayısına bakınız) sona yaklaşıyor olabilir. Bu sayımızda, yukarıda betimlenen, entegrasyon adı altında başlaması an meselesi olan yeni bir “kontrollü çatışma dönemi”ne ve toplumun bu temelde bölünmesine karşı geliştirilecek stratejileri bir yazı dizisiyle tartışmaya açıyoruz.

SEÇİMLER, “SAĞ POPÜLİZM” ve MİLLİYETÇİLİK

Almanya’da bir seçim dönemi daha sona erdi. Hollanda, Fransa ve Avusturya’da yapılan seçimlerle birlikte artık neredeyse tüm Avrupa Birliği ülkelerinde, kamuoyunun gündemini meşgul eden ve hatta belirleyen etkili “sağ popülist” partiler parlamentolara daha da güçlenerek (yeniden) girmeyi başardı. 1990’ların başında iki kutuplu dünya yerini “demokrasinin” zaferine bırakırken, şimdi böylesi bir sürece girilmesi kafaları karıştırıyor.

İslamcı terör, şer eksenleri, göçmenler vb. ile ilgili sert söylemlerin içeriğini belirlediği, 15 yılı kapsayan bir dönem geride kaldı. Bu söylemleri temel alan “sağ popülizmi” uç noktalara taşıyan “aşırılıkçı partiler” henüz kurulmamışken ya da bunların siyasi ağırlıkları yokken, yerleşik “demokratik” partiler söz konusu sağ popülizm görevini layığıyla yerine getirdi, üstlendi. Başta Irak savaşını körüklemek ve yeni yasalar çıkarmak üzere, bir diğer ifadeyle iç siyasetleriyle örtüştüğü için Orta Doğu’da ve toplumları içerisinde yeni simgelerle yeni düşmanlar belirledi.

“Müslüman ülkelerden” gelen yabancılara “terörist” gözüyle bakıldı, yabancılar genel anlamda “entegrasyon özürü” ilan edildi, sosyal hakları “istismar” eden dolandırıcılara dönüştürüldü. Sosyal Demokrat Parti (SPD) üyesi Thilo Sarrazin’in kitabı “Almanya Kendini Yok ediyor” yayınlandıktan sonra kıyametin koparılması şimdi artık unutulmuş durumda. Hristiyan Demokrat Partisi (CDU) Jürgen Bregulla’nın “yabancılar vücudtaki bir tümör gibi ve bu yabancı tümörün bir ‘politikacı cerrah’ tarafından alınması gerekiyor” sözlerini de anımsayan kalmadı. Sağ (ırkçı) cephede bugün tanık olduğumuz ilk ilerlemeler bu zeminde sağlandı.

Sosyal Demokrat Parti’nin sosyal hakları Federal Almanya tarihinde görülmemiş boyutta kısıtlamasıyla birlikte kitleleşen yoksulluk sonrasında, Alman toplumu yeni siyasi arayışlar içerisine girmiş, son seçim sonuçlarında da görüldüğü gibi, SPD’nin yaptıklarını kolay kolay unutmayacağını açıkça ilan etmiştir. Hristiyan Demokratlar da, hümanizmin kalesi edasıyla, muhafazakâr içerikli siyasetlerine rağmen bir milyonu aşkın Suriyeli sığınmacıya kapıları açtığı için kendi seçmen kitleleri tarafından cezalandırılmıştır. İlginç olan her iki kitle partisinin, belki de “devletin bekası” uğruna, kendileri için siyasi yıpranma ifade eden, benimsedikleri düşünülen çizgilerine tümüyle aykırı davranmış olmasıdır. Böylece onların geçmişten günümüze tüm ektiğini, aşırı sağ, seçimlerle aşama aşama biçmeye başlamıştır.

Almanya için Alternatif Partisi’nde ifadesini bulan radikalleşmenin önüne geçmek amacıyla SPD ve CDU hangi stratejiler geliştirilmesi gerektiğini her fırsatta tartışırken, huzursuzluğun başlıca nedenlerinden olan Kohl ve özellikle Schröder dönemi yasalarına dokunmak, onları kökten revize etmek gerektiğini hiçbir zaman dile getirmemişlerdir, getirmeleri de işin doğasına aykırıdır; dolayısıyla mevcut sürece olduğu gibi devam edilecek ve yeni bir krizle birlikte durum daha da kötüleşecektir. Anımsamak gerekir ki, SPD başbakan aday Martin Schulz seçim öncesi, kendi desteklediği Schröder dönemi yasalarında değişiklik yapacağını açıklamış, bu yüzden ilkin toplumda büyük bir sempatiyle karşılanmış, ancak bu söylemi devam ettirmede için samimi görülmemiştir.

Almanya için Alternatif Partisi’nin yükselişini durdurmak üzere Hristiyan Demokratlar, kaybettikleri seçmeni geri kazanmaya ve bu amaçla muhafazakâr profili güçlendirmeye ağırlık vereceklerini açıkça beyan etmiştir. 2000’li yılların entegrasyon operasyonuna maruz kalan, o süreci şuuru açık yaşayan ve “artık entegrasyon sözcüğünü duymak istemiyorum” deme noktasına getirilerek yıpratılan insanlar bu açıklamanın ne ifade ettiğini çok iyi bilmektedir.

Eski(miş) yüzler ve toplumsal grupları karşı karşıya getiren sağ içerikli konular, gündem belirleme adına her an yeniden devreye sokulabilir ve insanların günlük yaşantısında yeri olmayan sözde çatışkılar “kontrollü” bir şekilde tırmandırılabilir. AfD’nin ve belki de Nasyonal Sosyalist Yeralı Örgütü’nün (NSU) doğmasına neden olan tam da bu tarz siyaset değil midir?

AB üye ülkelerinde yerleşik siyasi gruplardan duyulan rahatsızlık had safhaya ulaşmıştır. Artık eski, aşınmış yüzleri görmek istemeyenlerin sayısı artıyor. Ve artık konu radikalleşmenin önüne nasıl geçileceği değildir, aksine yoksullaşmanın artacağına ve saf dışı kalacaklarına kesin gözüyle bakan insanların, radikalliği ne denli şiddet içermeyen sokak protestolarının ötesine taşımayı göze alacaklarıdır ve onların öfkesini kimin yöneteceği. Şimdilik seçmen yerleşik partileri sandıkta cezalandırmakla yetinmiştir.

“Sağ popülizm” eğer kişilerin görüngülerce belirlenen duygularına hitap eden her konuyu, Euro krizini, Yunanistan’ın borç krizini, Müslümanları, kökten dincileri, sığınmacıları vb. siyasi güç kazanmak adına kullanılıyorsa, o zaman şu soru sorulmak zorundadır: Siyasi güce kavuşma aracı olarak kullanılan sağ popülizm kimin çıkarlarına hizmet ediyor? Ve bu aracın başarılı olmasıyla ortaya çıkacak bir siyasi iktidar koşullarında toplumu ne bekliyor?

Böylesi bir iktidarın özelliği, yaygınlaşmış sefalet koşullarında iç düşman olarak belirlenen kesimlerin ezilmesinin yanı sıra, bir dış düşman da belirleyecek olmasıdır, keyfi değil, somut çıkar çatışmasından doğan somut bir dış düşman. Bu, Nazilerin savaş öncesinde hararetle savunduğu sözde Yahudi-Bolşevik ittifakı benzeri bir düşman üzerinden, yayılcı bir siyasete yönelerek yapılabilecektir. Çünkü kendi ekonomik nüfuz alanlarını rakiplerinin aleyhine genişletmek zorunda olduklarından, er ya da geç milliyetçi bir söylem geliştirmeden kolayca tahtlarına tutunamayacaklarını bilmektedir.

Sağ popülizm milliyetçiliğin kullandığı bir araçtır, milliyetçiliğin hangi konjonktürde hangi dozda gerçekleşeceğine göre şekillenir. Dolayısıyla son seçimlerle açıklık kazanan, yoksullaşmanın neden olduğu huzursuzlukların ve keskinleşen milliyetçi çıkarların kaynaşmasından doğacak karışım, patlayıcı bir karışım teşkil edebilir.

“Eğitim Haklarının Genişletilmesi – 2018 Projesi” Başladı

Değerli Okurlarımız,

“Eğitim Haklarının Genişletilmesi – 2018” Projesi an itibarıyla başlamıştır. Bu çalışma, proje kurulu tarafından bir insan hakkı olarak eğitim hakkının genişletilmesi için dünya genelinde uğraş veren farklı toplumsal aktörlerin konuya ilişkin ortak paydalarını birlikte geliştirmeleri amacıyla bir konsey niteliğinde tasarlanmıştır.

Proje kapsamında bu ortak paydalar “Eğitim Hakkının Genişletilmesi için Bildirge” başlığı altında yayınlanacak ve söz konusu bildirge, BM İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi’nin (İHEB) 70. yılı olan 10 Aralık 2018’de oylamaya sunulmak üzere BM Genel Kurulu’nun ilgisine sunulacaktır (süre, karara bağlı olarak uzatılabilecektir). Hedef İHEB’nin 26. maddesinin ilerici tarzda genişletilmesi anlamında değiştirilmesi, bir diğer ifadeyle söz konusu maddeye eklemeler yapılmasıdır.

İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi’nin BM Genel Kurulu’nun 217 A (III) sayılı kararıyla 1948’de kabul edildiği günden bu yana eğitim hakkına yeni boyutlar katmaya çalışan bir dizi bildirge, anlaşma ve uluslararası sözleşme yayınlanmıştır. Bu ardıl belgelerden doğan kazanımlar ve çıkan deneyimler temelinde İHEB’nin 26. maddesinin bir üst boyuta taşınması amaçlanmakta olup, yeniden betimlenmesi, eğitimin öznesi kesimlerin

kendisi tarafından yaratılan, tüm insanlığın demokratik güçlerine açık bir konseyin ürünü olacaktır. “Eğitim Haklarının Genişletilmesi – 2018” Projesi’ni özel kılan bu niteliğidir.

Eylül 2015’ten bu yana PoliTeknik Gazetesi’nde yayınlanmakta olan “Eğitim Haklarının Genişletilmesi Üzerine Düşünceler ve Öneriler” yazı dizisi tasarlanan projenin hayata geçirilmesi gerektiğini açığa çıkarmıştır. Bu yazı dizisine Almanya, İsviçre, Türkiye, Yunanistan, Hindistan, ABD, Avustralya, Brezilya, Güney Afrika, Gana, Küba, Meksika, Uganda, Şili, İspanya, Portekiz, Birleşik Krallık, İrlanda ve Kosta Rika’dan biliminsanları, eğitim sendikaları, öğrenciler ve sivil toplum örgütleri katılmıştır. Makalelerde sunulan görüş ve öneriler geniş bir alanı kapsamaktadır. Bunlar ağırlıklı olarak eğitimin kalitesi, finansmanı, süresi, uygulaması, hedef grupları ve tanımlamasına odaklanmakta ve İHEB’nin 26. maddesine eleştirel yaklaşmaktadır. Dünya genelinde eğitimin öznesi, doğrudan etkilenen ve de ilgili kesimleri kapsamayı hedefleyen duruşuyla tasarladığımız bu proje, saptanan gereksinimi karşılayacaktır.

Çalışma Gruplarımız

Bilim Kurulu ve Yönetim

Projemiz, iki sorumludan oluşan proje yönetimi, bilim kurulu, farklı ülkelerde oluşturulacak çalışma grupları ve bir koordinasyon merkezinden oluşmaktadır. Bilim kurulumuz uluslararası bir katılım sağlayarak etkili bir görüntü sergilemektedir:

- Jena Üniversitesi Eğitim ve Kültür Enstitüsü (Prof. Dr. Michael Winkler tarafından temsil edilmektedir – Proje Yönetimi)
- PoliTeknik Gazetesi/Çokyönlü Eğitim Derneği (Zeynel Korkmaz tarafından temsil edilmektedir – Proje Yönetimi)
- Wuppertal Üniversitesi Çocuklar/Toplumlar Disiplinlerarası Araştırma Merkezi (Prof. Dr. Heinz Sünker tarafından temsil edilmektedir)
- Prof. Dr. Armin Bernhard (Duisburg-Essen Üniversitesi)
- Prof. Dr. Marlies W. Fröse (Dresden Protestan Yüksekokulu Rektörü)
- Prof. Dr. Eric Mührel (Emden/Leer Yüksekokulu 2. Başkanı)
- Prof. Dr. Michele Borrelli (Kalabriya Üniversitesi - İtalya)
- Rampal Singh (Tüm Hindistan İlkokul Öğretmenleri Sendikası Başkanı)
- Prof. Dr. Karin Lauermann (Avusturya Federal Sosyal Pedagoji Enstitüsü Direktörü)
- Rama Kant Rai (Ulusal Eğitim Koalisyonu - Hindistan)
- Dr. Benjamin Bunk (Erfurt Yüksekokulu)

Farklı ülkelerde Koordinasyon Büroları ve Bilim Kurulları Oluşturulması

Koordinasyon büroları belli bir ülkede bilim kurulunu oluşturmakla yükümlüdür. Farklı ülkelerde oluşturulacak bilim kurulları, eğitim bakanlıkları, yüksekokul, öğrenci birlikleri, eğitim sendikaları ve sivil toplum örgütleri v.b. temsilcilerinden oluşacaktır. Bu gruplar, ülkelerinde hazırlanacak olan öneri kataloğunu kendi bünyelerinde oylamaya sunacak, eğitim haklarının genişletilmesi için görüş ve önerilerini geliştirerek öneri kataloğunu hazırlayacaklardır. Öneri kataloğunun hukuksal değerlendirmesi için hukukçulardan oluşan üç üyeli bir bilirkişi ekibi kurulması görevlerden biridir. Üyeleri İHEB ile örtüşüp örtüşmediği konusunda ihtilaf bulunan her bir öneriyi oy çokluğuyla karara bağlayacaktır.

Bilim kurulu ayrıca temsil edilen her üye grubun “Eğitim Hakkının Genişletilmesi için Bildirge” metnini kabul edip etmediğine ilişkin gerekçeli kararı açıklar. Yapılan çalışmanın uluslararası boyutu ve bildirgenin evrensellik kazanma çabası, bildirge metnine verilen her desteğin, ülke sınırlarını aşan küresel desteğin bir parçası olarak görülmesini beraberinde getirmektedir. Zira bu proje, bir insan hakkı olarak eğitim hakkının genişletilmesi için dünya genelinde uğraş veren farklı toplumsal aktörlerin konuya ilişkin ortak paydalarını birlikte geliştirmeleri amacıyla bir konsey niteliğinde tasarlanmış olduğundan, bildirge metnini destekleyen tüm kesimler çalışmanın odağında yer almaktadır ve bu kesimlerin çabası BM’de yapılacak oylamaya dek sürecektir.

Brexit – Trump – AB ve Şiddetlenen Çıkar Çatışmaları

Pazar Sorunu–Siyasi Tuzaklar–Haraca Bağlamak Borçlandırma–Ulusal Aşağılanma ve Dahası...

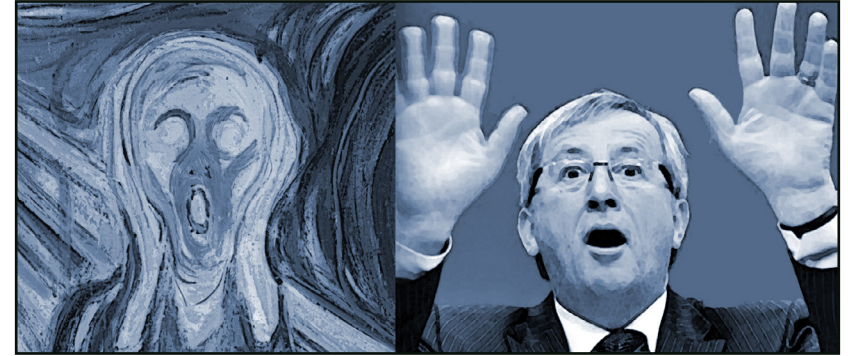

İkinci Dünya Savaşı sonrasında kurulan dünya düzeninin son bulduğu iddia ediliyor. Artık bu düzene dayanan eski ittifakların geçersiz olduğu söylentisi siyaset arenasında kol geziyor. Şayet çıkar ve ittifakların artık farklı ve hatta birbirine zıt rotalar izlemeye başladığı savı doğru ise, o zaman yenilerinin filiz verdiğini gözlemleyebilmek gerekir. Bu karşıtlıkları, son aylarda basına yansıyan boyutlarıyla ve yukarıda belirtilen savı destekler nitelikte, örnekler halinde gözler önüne sermek mümkün. Mevzu, her vadede daha çarpıcı örnekler vermeye elverişlidir.

AB Komisyon Başkanı Jean-Claude Juncker Avrupa Birliği'nin dağılmasından korkuyor. Cumartesi günü Deutschlandfunk'ta yayınlanan bir söyleşisinde, Brexit'in ardından üye ülkelerin bütünlük sergileyeceğine şüpheyle baktığını belirtiyor. Juncker, "çünkü Britanyalılar, onlar büyük bir çaba göstermeden 27 üye ülkeyi birbirinden ayırmayı becerecek" dedi. AB Komisyon Başkanlığı'na tekrar aday olmayacağını açıkladı.

Juncker, devletler topluluğunun parçalanmasını göz önünde bulundurarak, "Britanyalılar bunu nasıl yapacaklarını çok iyi biliyor" dedi. "A ülkesine şunu, B ülkesine bunu ve C ülkesine de bir başka şeyi vaat edecekler" (13 Nisan 2017, FAZ Online).

Brexit Referandumu'ndan üç gün sonra Kathleen Gaynor ve annesi kapı eşiğine bırakılmış bir kâğıt buluyor. Üzerinde "No more Polish Vermin" yazıyordu – "Polonyalı haşaratları artık istemiyoruz". İngiltere'nin batısında yer alan 19.000 nüfuslu Huntingdon'un şehir merkezinde kent sakinleri her yerde buna benzer yazılar buldu. "Annemin birçok komşusu Polonyalı" diyor Gaynor BBC'ye. "Biz mesajın onları hedef aldığını düşünüyoruz". Britanyalı kadın şok geçirdiğini ve öfkeli olduğunu belirtiyor. Ne var ki ırkçı el ilanları nefretin yalnızca bir başlangıcıydı, zira iki buçuk ay sonra bu nefret bir ölüme neden oldu. Arkadiusz Jozwik ölmeliydi, "çünkü Lehçe konuşmuştu" (14 Eylül 2016, n-tv).

ABD Başkanı Donald Trump, Şansölye Angela Merkel ile buluşmasından kısa bir süre sonra savunma için daha fazla para ödenmesi talebini yineledi. Twitter'de yaptığı açıklamaya göre, Almanya'nın NATO'ya "devasa borçları" var. Trump'a göre ülkesi Almanya'ya güçlü ve pahalı bir savunma sağlıyor. Bunun için de ödeme yapılması gerekiyor. Yalan haberlerin yaydıklarının aksine, Merkel ile "fevkalade bir görüşme" gerçekleştirmiş olsa da, bu gerçeğin söylenmesi gerektiğini belirtiyor (18 Mart 2017, tagesschau.de). AB açısından Brexit kavgayla boşanmayı andırıyor: Bu pahalı olacak. Ya da Komisyon Başkanı Jean-Claude Juncker'in Şubat sonunda Belçika senatosunda belirttiği gibi: "Londra için hesap "tuzlu" olacak. Bunun ne anlama geldiğini, yani rakamlarla ifade-sini, en geç Brexit sorununun bu önemli noktasına ilişkin yapılan duyuru ile belirginleşiyor. Medyada haftalardır 60 milyar Euro rakamı telaffuz ediliyor. Bu rakam resmi

makamlarca teyit edilmedi, ancak Junker BBC'ye verdiği demeçte şimdi şunu belirtti: 50, 60 milyar yuvarlak hesap. Ama ana konu bu değil. Britanyalıların hangi mali yükümlülükleri kabul ettiklerini bilimsel olarak hesaplamamız gerekiyor. Sonrasında da fatura ödenmeli" (28 Mart 2017, Deutschlandfunk.de).

Brexit taraftarı Nigel Farage AB Parlamentosu'nu mafyaya benzetti ve milletvekilleri arasında kargaşaya neden oldu. Britanyalı AB milletvekili Farage, Büyük Britanya'nın AB'nden çıkış sürecinde yapılacak pazarlıkların ele alındığı ve çarşamba günü Strasbourg'da gerçekleştirilen parlamento tartışmasında "mafya gibi davranıyorsunuz" dedi. Farage'ı, özellikle Brexit görüşmelerinde varılan anlaşmaların Britanya'nın Güney İspanya'da bulunan denizaşırı toprağı Cebelitarık için geçerli olup olmadığı konusunda İspanya'ya veto hakkı tanınması kızdırdı. "Bu taleplerle intikamcı ve kötü olduğunuzu gösterdiniz" (5 Nisan 2017, Handelsblatt).

Brexit bir son değil. Öyle olmasını isteyen birçok kişi var, başka bir kıtada yeni devlet başkanı seçilmiş, aslında alttan alta Britanyalıların AB'nden çıkmasına sevinen ve başka ülkeleri de aynı adımı atmaya çağıran biri var. Eğer bu böyle devam ederse, ben de Ohio'nun bağımsızlığını ve Texas'ın Amerika Birleşik Devletleri'nden ayrılmasını talep edeceğim (30 Mart 2017, euronews).

Almanya'nın Köşeye Sıkışma Korkusu ya da "Savaşsız" 3. Paylaşım Dönemi (mi)?

İngiltere'nin yeniden eski gücüne kavuşma arzusuyla Avrupa Birliği'nden çıkması, Donald Trump'ın "önce Amerika" ve "Amerika'yı yeniden güçlü yapmak" söylemleriyle başkanlık seçimini kazanması, Fransa, Hollanda ve diğer AB ülkelerinde milliyetçi sloganlarla yürüyen sağcı akımların daha da güçlenmesi, "yeni dünya düzeni" ya da "artık hiçbir şey eskisi gibi olmayacak" şeklindeki bildik tartışmaları alevlendirdi.

Donald Trump seçim sürecinde Meksika'yı – göçmenlerden dolayı – eleştirirken, özellikle Çin ve Almanya'yı – ihracat fazlası – nedeniyle hedef aldı.

Trump'ın ekonomi danışmanı Navarro'nun, Almanya'nın Euro'nun değerini düşük tutarak bir Alman Mark'ı gibi kullandığını, ABD ve AB'deki ülkeleri sömürdüğünü söylemesi, Almanya'yı Amerika'nın borçlanmasından sorumlu tutması, öte yandan Donald Trump'ın NATO'yu "modası geçmiş bir kurum", Avrupa Birliği'ni "Almanya'nın arka bahçesi" olarak nitelendirmesi, Alman otomotiv devlerine yüzde 35 gümrük vergisi getirilebileceğini belirtmesi, "Almanya'yı zor günler bekliyor" düşüncesinin yaygınlaşmasına yol açtı.

Sert seçim söylemlerinin ardından Trump'ın reel politikanın "gerektirdiği" diplomasiye geri döneceği hayalinin boşa çıkması ve ilk siyasi hamlelerinin uzlaşmaz çizgisi, Alman hükümetinin, yeni işbaşı yapmış dışişleri bakanı Sigmar Gabriel'i Washington'da nabız yoklamaya göndermesine neden oldu.

ABD'nin kabaran himayeci damarı ve İngiltere'nin, Soğuk Savaş nedeniyle ertelediği, "2. Dünya Savaşı'nın kazananı olarak payına düşeni artık açıkça talep etmesi", yeni dostlar, yeni ittifaklar aramaya koyulmanın hiç de mantık dışı olmayacağı önsezisinin Almanlar arasında yeşermeye başladığını kısa sürede gözler önüne serdi.

"Putin su katılmamış bir demokrattır" sözleriyle yıllardır mizah programlarına konu olan eski şansölye Gerhard Schröder çizgisindeki SPD'nin ardından, CDU içerisindeki güçlerin de açıkça ya da üstü örtülü bir biçimde dost Rusya söylemini üstlenmeye başlayıp başlamayacağı bir süre daha belirsizliğini koruyabilir - ne var ki Moskova ziyaretleri sırasında Horst Seehofer ve Edmund Stoiber'in temsil ettiği "Bavyera partisi" CSU'nun ve yeni hapisten çıkmış 1. FC Bayern München spor kulübü eski ve yeni başkanı Uli Hoeneß'in Rus yanlısı tutum ve sözleri, diplomasinin Almansı tarzda kenara bırakılmasına örnek oluşturmuştur (el sıkışmaktan öteye geçmediği "iddia edilen" Alman sıcaklığı, Seehofer ve Stoiber'in Moskova ziyareti sırasında dönüşüm geçirmiştir. Rus devlet başkanı - yeni sergilendiği için amatör kaçan ve Putin'i dahi şaşırtan - içten bir samimiyetle bu iki Alman siyasetçi tarafından kucaklanmış, hatta sağdan soldan, hiçbir şey eskisi gibi olmayacakmışçasına, öpülürvermiştir).

"Önce biz" himayeciliğinde ifadesini bulan milliyetçilik ve sömürgecilik beraberinde yeni gerilimler getirirken ve yeni ittifaklara gebeyken, kitle imha silahları çağında ve pirusvari bir zaferin dahi mümkün görünmediği bir evrede, dünyanın yeniden ya da 3. kez paylaşımı bir tehdit olarak sıkça dile getiriliyor ve insanlık, savaş çanlarının sesini duyar gibi, bir kez daha tedirginliğe bürünüyor.

"Konuk İşçiden" Sığınmacılara - "Ucuz İşgücü"

"... Genç, eğitilmiş, hırslı. Tam da istediğimiz İnsanlar"

Çoğu sığınmacılar genç, eğitilmiş, hırslı. Tam da istediğimiz İnsanlar. Bu birikim iyi değerlendirildiğinde ikinci bir ekonomik mucizeye (Wirtschaftswunder) etkiye bulunabilir - 50'lerde ve 60'larda gelen konuk işçilerin ekonomiye katkısında olduğu gibi. Dieter Zetsche (Daimler CEO'su / Bild am Sonntag 06.09.2015)

İkinci Dünya savaşıdan sonra Almanya işgücü açığını gidermek için 1955 yılından itibaren İtalya, Yunanistan ve Portekiz gibi ülkelere işçi almaya başlamış ve 31 Ekim 1961'de Türkiye ile imzalanan anlaşma ile işçi alımına Türkiye ile devam etmiştir.

Gelen insanlar genç, kalifiye ve hırslı olup, gidecekleri kentlere ve sanayi bölgelerine göre ayrılıyor, genelde barakalarda, yurtlarda (Heim) kalınıyor, kimileri tek odalı bir ev buluyor, bazıları da aile yurtlarına taşınyordu.

Almanya'ya işgücü göçü sonraları aile birleşimi, ilticacılık adı altında devam etti. Doğru Bloku'nun dağılması ve iki Almanya'nın birleşmesi işgücü açığını kapatmaya yetmedi.

Daha fazla kâr için daha düşük ücretle çalışacak daha fazla işçiye ihtiyaç vardı. Almanya giderek yaşılanıyor ve her yıl -verilere göre- 500.000 yeni işçiye gereksinim duyuluyordu.

“Arap Baharı” adı altında Ortadoğu’-yu yeniden şekillendirme girişimi (rejim değişiklikleri) ters tepmiş, Batı’nın Afganistan, Irak, Yemen, Libya ve Suriye gibi ülkelere doğrudan ya da dolaylı müdahaleleri milyonlarca insanı sığınmacı statüsüne sürüklemişti.

Sığındıkları ülkelerde umduklarını bulamayan, vatanlarından göç ettirilmiş, her şeylerini yitirmiş bu insanlar daha iyi bir yaşam için canları pahasına Avrupa yolunu tutmuştur.

Gelen sığınmacılar ise ilk başta alkışlarla karşılanıyor, onlara hediye veriliyordu. Ülke geneline paylaştırılıyor, barakalara, yurtlara sıkıştırılıyordu. Bu resim tanıdık bir resimdi. Bu resim yarım yüzyıl önce çekilmişti, bugün ile bir farkı “siyahbeyaz” olmasıydı. O gün onlara “konuk işçi” deniliyordu. Bugün ise yeni adları “sığınmacı”ydı.

“Peki ne olacak bu sığınmacıların hali?” diye sorulduğunda, geçmiş, “konuk işçi”lerin düştüğü durumları anımsamak yetecektir.

Almanya tarihinde bir kez daha ihtiyaç duyduğu milyonlarca insanı, hazır ve ucuz işçigücü olarak, “sığınmacı” statüsü altında temin etti.

“Alan memnun, satan memnun”du!

PEGİDA ve Teorisyenleri “Orta Sınıfın” Redikalleşmesi

Herşey HOGESA (Holiganlar Selefilere Karşı) ile başladı. Yaklaşık 5.000 kadar holigan bu yürüyüşe katıldı, polisle çatıştı ve ırkçı sloganlar attı. Bunlar herkesçe bilinen holigan ve aşırı sağcı grupların bir birleşimiydi, uyguladıkları şiddetin boyutu dışında alışılmışın tekrarıydı ve kamuoyunun gündeminden hemen düştü.

Ancak “birden” Dresden’de kendilerini “Batı’nın İslamlaşmasına Karşı Vatansever Avrupalılar” (PEGİDA) olarak adlandıran yeni bir hareket geniş katılımlı ve düzenli protestolara başladı. Diğer kentlerden de BOGİDA (Bonn), DÜGİDA (Düsseldorf) gibi türev gruplardan destek yürüyüşleri geldi. Bu yürüyüşler artarak devam etti ve Almanya’nın gündemini belirlemeye başladı.

Bu gelişmeler Alman siyasetçilerini harekete geçirdi, çünkü bu grup diğerlerine benzermiyordu. Siyasetçilere göre bunlar takım elbiseli, kravatlı Neo-Nazilerdi, önleri kesilmiyordu ya da en azından kontrol altına alınmalıydı.

Peki kimdi bu PEGİDA’cılar? Dresden Teknik Üniversitesi’nin yaptığı araştırma PEGİDA yürüyüşlerine katılanların genellikle iyi eğitimli ve iş sahibi olduklarını ve ortalamanın üstünde maaş aldıklarını ortaya koyuyor.

Bunlar Almanya'da en hızlı eriyen, alt katmana düşme tehlikesi yaşayan “orta sınıf” (Mittelschicht) üyeleridir. Artık eskisi gibi yaşamak istemiyorlar ve devlete güvenmiyorlar. Kendi toplumsal konumlarının kötüleşmesinin sorumlusunu ise yabacılarda görüyorlar.

İşte bu kesim bugün PEGİDA hareketinin özünü oluşturmaktadır ve kesinlikle yeni değildir. Sadece geçen yıllarda yapılan entegrasyon tartışmalarına bakıldığında, bu kesimin Thilo Sarrazin'in ırkçı tezlerine nasıl dört elle sarıldıkları görülecektir.

Thilo Sarrazin'in kitabı “Almanya kendini yok ediyor” son yılların en çok satan kitapları arasında yer almıştır. Sarrazin'in katıldığı toplantılar dolup taşmış, toplumun yarısından fazlası ırkçı tezlerini doğru bulmuştur. SPD bile takım elbiseli, kravatlı, ırkçı teorisini Thilo Sarrazin'in Partiden ihraç kararını – toplumda Sarrazin'e olan destekten dolayı – geri çekmek zorunda kalmıştır.

“Batı'nın İslamlaşması” teorisi yeni değildir. Aynı yapılanmalar, benzer söylemlerle çoktan beridir Fransa (Le Pen), Hollanda (Pim Fortuyn, Geert Wilders) ve Avusturya'da (Jörg Haider) vardı. Yeni olan ise bu hareketin Almanya'da PEGİDA adı altında toplanması ve sokağa çıkmasıdır.

Evet, bugün ister Almanya'da ister tüm dünyada olsun, “orta sınıf” hızla erimektedir. Bu “orta sınıfın” bir kesimi milliyetçiliğe, ırkçılığa kayarak, kendilerinden daha zayıf olanları, yabancıları suçlu ilan ederken, diğer bir kesim kısmen sola kayarak (Stuttgart 21 ya da Occupy-Wall Street, Occupy-Almanya vb.) sorunu sistemde görmektedir.

Karikatür Siyasetin Başka Araçlarla (Mizah araçlarıyla) Devamıdır!*

İster toplumda ister doğada olsun, hiçbir olay onu yaratan koşullardan bağımsız olarak yorumlanamaz ve anlaşılamaz. Nasıl ki yağmurun yağması nesnel bir durumsa ve bilimle açıklanabiliyorsa, “ifade özgürlüğü” de pekala onu şekillendiren, dolayısıyla onu dile getiren toplumsal çıkarlarla açıklanabilir.

Charlie Hebdo çizerlerinin Muhammed karikatürlerini yayınladıkları için radikal İslamcılar tarafından öldürülmesiyle “ifade özgürlüğü” bir daha gündem konusu olmuştur. Kimilerine göre bu karikatürler “ifade özgürlüğü” kapsamında görülmüş, kimilerine göreyse aşağılama ve provokasyon olarak algılanmıştır.

Basında taraflar arasında polemikler başgöstermiş ve çifte standart yapıldığını göstermek amacıyla örnekler sıralanmıştır. Charlie Hebdo'nun 2008'de makalesi antisemit bulunduğu için işten atılan Muarice Sinet bu çifte standardın bir örneği olarak tartışılmıştır. Bir diğer tartışmalı örnek ise Muhammed karikatürlerini ilk kez yayınlayan Jyllands Posten'in, İran'da Yahudi Soykırımı üzerine yapılan karikatürleri antisemitizm ve provokatif olduğu gerekçesiyle, söz verdiği halde, yayınlamamasıdır.

Sorun “ifade özgürlüğünü” veya “sınırlarını” tartışmak değildir. Bunlar ayrı bir platform gerektirir. Sorun burada “ifade özgürlüğü” kapsamına alınan bir olayın hangi siyasetin hangi araçlarla devamı olduğunu saptamaktır.

Nitekim olay, kökeni Danimarka'ya dayanan 2005 tarihli karikatür krizi ve kullanılan araç da mizahtır. Genelde mizahta şu geçerlidir: Üsttekilerin lehine alttakilere gülünmez! Örneğin yukarıdaysanız aşağıda ekmek bulamayanlara Marie Antoinette gibi pasta yemelerini öneremezsiniz. Ezmek şakaya gelmez. Ezenin mizahı tarih kütüphanesinin “komedi” değil, “trajedi” raflarında yer alır. Öyleyse burada hala yanıt arayan soru, karikatürlerin çıktığı 2005'te dünya siyasetini neyin belirlediğidir. 2005, dünya kamuoyunu ikiye bölen ünlü Irak savaşının en çatışmalı yıllarındır.

11 Eylül saldırılarının ardından Orta Doğu'nun “demokratikleştirilme” sürecine Afganistan'dan başlanmıştır. Aralarında Danimarka'nın da bulunduğu savaş isteklileri koalisyonu İslamcılara destek verdiği iddia edilen Irak'a saldırmış, demokrasinin İran, Kuzey Kore, Küba, Suriye gibi ülkelere de getirileceği beyan edilmiştir.

Öyleyse bu ülkelerin anti-demokrat olduğunu kanıtlamak gerekiyordu ve sağcılar açısından iç politikada kendi ellerini güçlendirmek için safları sıkılaştırmanın bir yöntemi de bulunmuş oluyordu. Avrupa'da İslam üzerinden entegrasyon tartışmalarının başladığı dönem bu tarihle çıkmıştır. Medeniyetler çatışması ekseninde İslam'ın demokrasiyle bağdaşıp bağdaşmadığı tartışılmış ve “ifade özgürlüğü”, ulusal kökenleri ve kültürleri yok sayılan ve homojen bir Müslüman topluluk olarak gösterilen bir grubun adeta demokrasi sınavına tabi tutulmasının aracı haline getirilmiştir:

Töre cinayetleri, Baden-Württemberg vatandaşlık sınavlarında kullanılan provokatif sorular, Amerikalı bir pastörün Kuran yakacağını ilan etmesi, Afganistan'da Amerikan askerlerinin Kuran yaktığı iddiası, İtalyan sağcı Kuzey Birliği üyelerinin Müslümanlara karşı (camii önlerinde) domuz etli mangal partileri düzenlemeleri, 2004'te Hollanda'da Theo Van Gogh'un Submission filmi, aynı ülkede Geert Wilders'in Kuran'ı Hitlerin “Kavgam” kitabıyla bir tutması, feministlerin kadın hakları çerçevesinde ataerkil, Müslüman maço erkeklerle hesaplaşması, Alice Schwarzer'in İslam'ı faşizmle bir tutması, 2006'da Papa 16. Benedikt'in Regensburg Üniver-sitesi'nde yaptığı konuşma (Hristyanların ruhani lideri Bizans İmparatoru Manuel II Paleologos'un Muhammed'in kötü, insafsız ve

kılıç sevdalı olduğu sözlerine gönderme yapması)... Tüm bu olaylar tepki verileceği hesaplanarak çıkarılmıştır. Bu “ifade özgürlüğü” operasyonuna maruz kalanların çoğu “ama İslam şiddet dini değil” diyerek kendilerini savunmaya çalışırken, radikalleşen kesim eyleme geçmiştir.

2001 sonrası Orta Doğu politikaları yaklaşık on yıl süren bir dönemi tanımlar ve elbette bu dönemde yaşananların tümünü kapsar. Dolayısıyla tartışmaların nesnesi olan karikatürler yaşanmışlar arasında sadece bir olaydır, asla yalıtık değildir ve kuşkusuz en etkili olaylardan biridir.

Polemikler, zorla evlilik, töre cinayetleri ve yukarıda salt bir kesiti verilebilen olayların bütünü genel görüntüyü yansıtır. İfade özgürlüğü olarak deklare edilen olaylar, Batı'nın saldırgan Orta Doğu siyasetinin ve göçmen karşıtı politikalarının bir aracı olduğu için, aslında ifade özgürlüğünün arkasına gizlenerek onu suistimal etmiş, kirletmiş sağ güdümlü olaylardır.

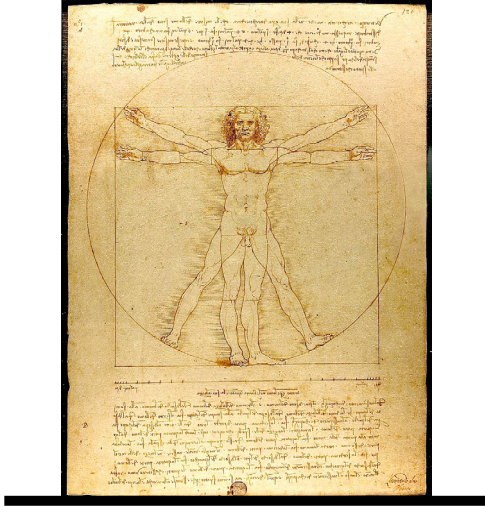
Front National'den Lega Nord'a, günümüzün PEGİDA'sından (Charlie Hebdo PEGİDA tarafından kullanılmak istemediğini yazılı olarak kamuoyuna bildirmiştir), Geert Wilders'in ya da Avusturyalı Haider'in partisine kadar Avrupa'nın tüm sağcıları, tarihte kendi ideolojilerine karşı yürütülen savaşım ile kazanılan bu hakları siper yaparak, Müslüman kovalamaca oynamışlardır ve etkili de olmuşlardır. Söz konusu kesim tarihte başkalarını da takibe almıştır ve yeni hedefler bulmaktan da geri kalmayacaktır.

Hiç unutulmaması gerekir ki, Avrupa'nın sağcıları yayılmacı milliyetçiliği temsil eder, hangi zayıf grupları hedef edinmiş olurlarsa olsunlar, dünya savaşlarında er ya da geç birbirinin üzerine çullanmışlardır, aralarındaki derin çatlaklar henüz arka planda tutulabilmektedir. Hepsi de AB karşıtıdır mesela, finans krizi nedeniyle en çok aşağılanan da ne yazık ki Yunanistan olmuştur, yani Avrupa uygarlığının beşiği.

Charlie Hebdo, farklı amaçlarla çizilen karikatürleri yayınlamayı basın ve ifade özgürlüğünü savunmak olarak görmüştür ve elbette böyle bir yaklaşım sergileyebilir, ifade özgürlüğünün asıl geçerli olduğu yer de zira bu noktadır. Onlar İslam düşmanı olmadıklarını anlatmaya çaba göstermişlerdir.

* “Savaş siyasetin başka araçlarla (şiddet araçlarıyla) devamıdır.” Clausewitz

İyi Bir Göçmen Nasıl Olmalı?

“İyi bir göçmen nasıl olmalı?” sorusunu yanıtlayabilmek için önce göçmenin kimin için ve hangi nedenlerle “iyi” olması gerektiğini biraz açıklamak gerekecektir. Göçmenlerin kendisi açısından “iyi” bir göçmen, eğer yaşadığı ülkede kalıcılığına bilinciyle yaşıyorsa, göçmenliğini sona erdirmek için çalışan kişidir, çünkü göçmenlik geçici bir durumdur ve er ya da geç hüznü bir son bulur. Dönmek göçün doğasına aykırıdır ve başarısızlığı, boşa geçen zamanı, yenilmişliği ifade eder, ama yine de bir sondur. Başarıyla sonuçlanan göç ise göç veren toplumun kendi üyelerini yitirmesi demektir, bu da farklı bir sondur. İdeal durumda göç alan toplumun ve tüm insanlığın bu yeni başlangıçtan kazançlı çıkacağı düşünülebilir.

Göçmenlerin nasıl olması gerektiğini genelde bir soru olarak gündeme getiren çoğunluk toplum olduğundan, önce kendi çıkarlarını gözetenek bu mevzuyla eğilmesi gayet doğaldır. Bu durumda “iyi” olunduğunu saptamaya yarayan ölçütler de, beklentiler sıralanarak bizatihi kendisi tarafından belirlenecektir. Ancak asıl çelişki de henüz bu

beklentilerin sıralanması meselesinde gün yüzüne çıkacaktır. Çünkü “çoğunluk toplum” her ne kadar homojen bir yapının varlığını telkin ediyor olsa da, öyle bir yapı kesinlikle mevcut değildir.

Peki göçmenlerin yerine getirmesi istenenler ne olabilir? En başta daima yararlı olmak ve çoğunluk toplum ile giriştikleri her türlü rekabeti derhal sonlandırmak. Çünkü rekabet karşıtlıktır, ucunda yenmek ya da yenilmek vardır ve göçmenlerin bu karşıtlığa girişi kabul edilemez.

Örneğin çoğunluk toplum üyeleri işsizken, göçmenin bir iş sahibi olması beklentilere terstir, dolayısıyla göçmen, iş piyasasında sırasını beklemeli, arta kalan işlerde çalışmalıdır. Ancak işsizliğin yaygın olduğu bir ülkede işe girmek için en son sırada hazır beklemesi gereken göçmen, elbette uzun bir süre sabretmeyi göze almalıdır. Bu bekle-yiş işsizlikten başka hiçbir şey ifade etmeyecektir. Almanya’da “işsizlik” statüsü değil, Hartz IV (İşsizlik Ödeneği) yasasıyla “iş arayan” statüsü öne çıkmaktadır. Demek ki doğrudan sosyal hizmetlerden yararlanmak kaçınılmaz olacaktır.

Bu kez göçmenler bir daha yeni rekabet ortamlarına sürüklenmekle yüz yüze kalacaktır. İş piyasasındaki artık işleri yapan, bir başka deyişle her işi kabullenmek zorunda kalan göçmenler, şimdi de işsizlikten en fazla etkilenen kesime dönüşecektir. Dolayısıyla sosyal hizmetlerden aşırı ölçüde yararlanacak ve bu nedenle de, devletin bu alandaki kısıtlama girişimleri gündeme geldiğinde, çoğunluk toplum içerisinde aynı hizmetlere muhtaç kesimin suçlamalarına maruz kalacaktır. “Göçmenler sosyal sistemleri suistimal ediyor, çok fazla çocuk doğuruyor ve hem yardım alıp hem de kaçak çalışıyor...” denilecektir. Çalışanlar için de göçmenin işsizliği ve yardım alması öfkeyle karşılanacaktır, çünkü onların yan gelip yattığı, tembel ve çalışmaya da niyetsiz olduğu düşüncesi tüm ağırlığıyla kendini hissettirmeye başlayacak, kin beslenecektir. Ayrıca her işi yapmaya hazır işsiz göçmen iş piyasasında bir rakiptir aynı zamanda ve ücretlerin düşmesine ya da düşük kalmasına etkide bulunacaktır. İşveren elbette bundan şikâyetçi olmayacaktır, düşük ücretli göçmeni seçmemesi için yerli işçiden taviz koparması gündeme gelecektir. Yerli işçi açısından öyleyse “iyi” bir göçmen, işi yerlilere bırakan, iş piyasasının gözeneklerini dolduran, işsiz kaldığında “iş arayan” değil, Türkiye’deki gibi “iş bulma umudu kalmayan işçi” statüsüne geçerek sosyal yardımlardan yararlanmayan ve rekabet dışı kalarak, işçiler lehine ücretleri düşürmeyen ya da artmasına katkı sunan göçmandır.

Ama böyle bir süreç işverenin aleyhine işleyeceğinden, herkesin beklentileri yine de yerine getirilmiş sayılmayacaktır. Çünkü ücretin düşmemesi veya artması maliyetin de artmasına, işverenin rekabet gücünün zayıflamasına, kârının azalmasına, belki de “yerli” işçilerinin bir bölümünü işten çıkarmasına neden olabilecektir. İşveren, göçmen işsizlerin ancak daha ucuz göçmen işsizlerle takasını ya da ücreti düşüren farklı yöntemler uygulanmasını kabul edebilir, yani göçmen kendi istediğinde değil, ancak kendisinden beklendiğinde ülkeyi terk etmelidir. Hem de daha ucuz göçmenler lehine. Burada sözü edilen niteliksiz işgücünün daha da ucuzlama eğilimi ise yalnızca arzının artmasıyla mümkündür. Dolayısıyla gelen göçmenlerin sayısı gidenlerden fazla olmalıdır. **Öyleyse “iyi” bir göçmen, aynı zamanda bir yolunu bulup işsizliğe devam ederek, işveren lehine fiyat kıran, git denildiğinde de gitmesini bilen, ama aslında çoğalarak, belki de sadece etnik kökeni itibariyle değişerek geri dönen göçmendir.**

Göç alan ülkede yaşamını şu veya bu şekilde sürdüren göçmenin bir de ailesi vardır, çocukları okula devam etmektedir. Ucuz işgücü olarak ülkeye getirildiklerinden, “ucuz” kalmalarını ya da kârlı olmalarını sağlamak başlıca görevdir. Onlar kendileri için hiçbir yatırım yapılmasını istememelidir, aksi takdirde bu, getiriliş nedenleriyle çelişir. Çocukları, “yerli” çocukların eğitim gereksinimlerine ve ekonominin eleman ihtiyacına göre şekillenen okullarda rekabete girmemeli, fırsat eşitliği için ek destek talep etmemelidir. Çünkü eğitim yoluyla toplumsal yükselişi gerçekleştirmeleri hiç de avantajlı değildir, “**yukarıdaki**” koltuklar sınırlı sayıdadır, rekabet çetindir. Eğitimli bir göçmenin çoğunluk toplumun orta ve üst kademelerine tırmanma hevesi adeta tüm toplumsal katmanları düelloya davettir. Diğerleri yoksullaşırken ya da yoksullaşma korkusuyla yaşarken göçmenin refaha kavuşması, kendi ülkelerinde deklase edilmelerini ifade edecektir. Göçmen toplumda yükseldiğinde ise göç veren ülkenin çıkarlarını savuna- cağından, yaşadığı ülkede ulusal çıkarları tehlikeye atacaktır. Göçmen yükselmekten vazgeçmelidir.

Ancak eğitimsiz kalmaları ya da cehaletleri topluma uyumu zorlaştıracaktır, uyumsuzluk huzursuzluk doğuracaktır. Elbette göçmenlerden işsizlik, eğitimsizlik ve yoksulluk koşullarını ses çıkarmadan sineye çekmeleri istenecektir. Kriminal olmayacaklardır, sokaklarda başıboş dolaşmayacak, serserilik yapmayacak ve toplumu rahatsız etmeyeceklerdir, nazik olacak ve gülümsemeye devam edeceklerdir. Memnuniyetsizlikleri onlara dışa karşı şiddet uygulatmayacak, içten çıktıklarında de sessiz sedasız çökecek-

lerdir. Uyum için biraz eğitildiklerinde ise öğrendiklerini yalnızca uyum için değerlendirecek; bunun dışında eğitim almamış gibi davranacak, sosyal ve kültürel etkinliklere katılmak, gezmek, iyi ürünler tüketmek, farklı bir ifadeyle ve genel anlamda kaliteli bir yaşam talep etmek istemeyeceklerdir; gözleri açılmayacak, açılrsa da iştahları kabarmayacak. **Öyleyse “iyi” bir göçmen, ülkede bulunduğu süre zarfında hiçbir şey talep etmeyen, yaşam kalitesi olmasa da mutluluk mizansenini sahneleyen, huzursuzluğu kimseyi ilgilendirmeyen, varlığı huzursuzluk yaratmayan göçmendir.**

Kriz dönemlerinde toplumun yoksullaşması sağcı söylemlerin geliştirilmesini gerektirecektir, suçlu aranacaktır. Bu nedenle göçmenler siyasal malzemeye dönüştürülmeyi de benimseyecektir. Örneğin aşırı “üremeleri” sonucu demografik tehdit oluşturdukları söylenecek, çocuklarıyla, eğitimle ilgilenmedikleri anlatılacak. Paralel toplum oluşturdıkları, uyum sağlamadıkları, ağır suçlar işledikleri, güvenliği tehdit ettikleri, devletin etkisiz kaldığı, yasaların sertleştirilmesi, kısıtlanması gerektiği tartışılacaktır; göçmen bu tartışmalarda karşıt rolüne bürünerek öfkeleri üstüne çekecektir ya da taleplerin meşruiyetini onaylayacaktır. **Öyleyse “iyi” bir göçmen, “toplumsal barış” adına suçu gerektiğinde üstlenen kişidir.**

Ancak yasaların herkesi kapsadığını, bir kesimin dışlanmasının eşitsizlik ve hatta yasaların ihlali olacağını iddia edecek kesimler de olacaktır çoğunluk toplum saflarında. Yerli olsun ya da olmasın örneğin tüm işçilerin haklarını savunduğunu söyleyen sendikalar çıkacak ve göçmenlerden grevlere katılmalarını ya da grev kırıcı olmamalarını talep edebilecektir, herşeyi kabullenerek köle ruhlu oldukları, kötü örnek oluşturdıkları hissettirilecektir onlara.

Eğitim sisteminin çoğunluk toplumun seçkin üyelerine daha geniş olanaklar tanıması ve diğerlerini elemesi karşısında belli bir kesim elenmemek ve ayrıcalıkları sonlandırmak isteyecektir. Tüm çocukların eğitimde eşit haklara kavuşmasını talep edecek olan bu kesim, göçmenleri beklemeden ya da onlara da hitap ederek bu hakları kazanmaya çalışacaktır, göçmenlerden destek isteyebilecektir. Toplumun bir kesimi savaşa, silah ticaretine, barış karşıtı dış politikalara, sağcılara, popülizme, diğer bir kesim çevre kirliliğine, sosyal hakların kısıtlanmasına, geç emekliliğe vb. karşı olacaktır ve göçmenleri de yanında göreve çağırabilecektir. Verilen görevi üstlendiklerinde ise göçmenlerin kime karşı olacakları da açıktır.

Öyleyse tüm beklentileri karşılayacak şekilde ve iradesizleştirilmiş bir insan modeli olarak tasarlanan “iyi” göçmenin varolması imkansızdır. Bu da bize Yaşar’ı anımsatır. “Göçmen Ne Yaşar Ne Yaşamaz!”. İrade mutlak tahakküm altına alınmayacağından, göçmen de göçmenliğini sonlandırmak üzere toplumun hangi kesimlerine yakınlık duyduğunu sorgular ve bir sonuca varır.

Entegrasyon Tartışmalarında Kontrollü Durgunluk Dönemi

10 yıl boyunca ardı arkası kesilmeden sürdürülen popülist entegrasyon tartışmaları bir anda durdu. Ne olduğu hala bilinmeyen entegrasyon kavramı, farklı dönemlerde ve skandallar eşliğinde Alman kamuoyunun gündemini belirledi. Karikatür Krizi bitiyor, Idomeneo Krizi başlıyor, Marko Weiß'in Türkiye'de devam eden esaretini sonlandırmak üzere toplumsal dayanışmaya gidiliyor, çekilen filmi ile Almanya kendi "Midnight Express"ine kavuşuyor, Münih metrosunda iki gencin kriminal eylemi sonucu Almanya'da kamusal alanın açıkça tehdit edildiği kabul görüyor, töre cinayetleri ülkeyi "kasıp kavururken", Rütli Okulu manşetlere giriyor, Sarrazin "sessiz çoğunluğun" sesi oluyor, Geert Wilders Berlin'de alkışlanıyordu...

Söyle bir yol izleniyordu: Genelde seçimler öncesinde ya da yeni yasaların topluma kabul ettirilmesi gündemdeyken birden entegrasyon tartışmaları başlıyordu. Göçmenlerin Almanca bilmedikleri ve entegre olmadıkları, eğitimde başarısızlıkları ve okulda kullandıkları şiddet, sosyal sistemleri nasıl sömürdükleri, ne kadar kriminal oldukları

tartışılıyordu. Ardından bu tartışmaları örnekler, istatistikler takip ediyor, neden olarak da etnik köken veya dini inanç gibi etmenler sıralanıyordu. Medya’da bu tartışmalar manşetlere taşıyor, bol bol kitap yayımlanıyor ve siyasi “talkshowlar”da “expert”lerden geçilmez oluyordu. Göçmenler iyi niyetlerini kanıtlamakla yükümlü kılınıyordu. “Almanca sınavları” ya da “Einbürgerungstest” (vatandaşlığa geçiş sınavları) meşrulaştırılıyordu. Yeni kavramlar (içselleme, asimilasyon) devreye sokuluyor, “Multikulti” ölüme mahkum ediliyor ve “Leitkultur” canlandırılıyordu.

Söz konusu tartışmalar ve skandallar son iki yılda gündemden düştü. Bu durum özellikle Nasyonaldosyalist Yeraltı Örgütü’nün işlediği cinayetlerin kamuoyunu sarstığı ve Almanya için Alternatif Partisi’nin siyasetin aşırı sağ ucuna yerleşmeye başladığı dönemle çakıştı.

Bu kez entegrasyon tartışması, yeniden ve farklı bir amaçla devreye girdi. Artık nitelikli işgücü açığını gidermek, Avrupa ve Almanya’da gelişen aşırı sağcı-popülist partilerin (AfD, Front National, UKIP gibi) önünü kesmek veya radikal İslamcıların etki alanlarını daraltmak vb. konularda “entegrasyon” olumlu bir bakış açısıyla işleme sokuldu.

Koşullar düzeliyordu: “Entegre olmamış göçmenlerin” durumunda birden “iyileşme” görülmeye başlandı. Göçmenlerin Almanlardan daha eğitilmiş ve daha nitelikli olduğu dahi iddia edildi. Birden kriminal olaylarda azalma gözlemlendi. Sarrazin’in ikinci kitabına değer verilmedi. Romanyalılar ve Bulgarların sosyal hizmetlerden yararlanmak amacıyla göç ettikleri suçlaması bertaraf edildi. Gezi Olayları’na sempatiyle bakıldı, Spiegel Dergisi Türkçe yayın yaptı ve Türkiyeli göçmenlerin demokratik potansiyeli keşfedildi...

Şu an olumlu bir entegrasyon havası estiriliyor. Bu konjonktürün ne zaman son bulacağı ise henüz belirsiz.

Geçmiş ve güncel tartışmalardan ve göçmenlerin salt “etki” koşullarında “tepki” vermesinden bağımsız olarak, onların eğitim, dil, siyasi haklar, toplumsal eşitlik vb. birçok alanda mevcut, karşılanmamış gereksinimleri kesintisiz devam etmektedir. Bu gereksinimler güncelliğini ve ivediliğini daima korumuş, hiçbir zaman konjonktürel konular olmamıştır.

Haklılık Enflasyonu

Enflasyon denilince akla ilk gelen paranın değer kaybetmesidir, öyleyse konu ekonominin kapsamına mı girmektedir? Enflasyon birşeyin gereğinden fazla olmasını, çok sık rastlanmasını, aşırılığını, aşırı sürümünü, genel anlamda ise değer kaybını ifade eder.

“Tekrarlar” böyle bir etki yaratabilir. İlk duyulduğunda ilgi uyandıran, ders çıkarılan bir olay ya da bu olayın türevleri tekrar tekrar anlatıldığında etkisini yitirebilir. Belli bir ruh hali için, bir kişi açısından kendisine en uygun olduğunu düşündüğü bir melodi, aynı ruh hali devam etse de, çok sık tekrar edildiğinde tekdüzelik ifade ederek reddedilebilir. Doğanın eşsiz yeşilliği zamanla kış manzaralarını aratmaya başlar, hiç gidilemeyen ücra sahiller, çıkılamayan dağ yürüyüşleri ucuz turistik bölgelere ya da etkinliklere dönüştüklerinde sıradanlaşabilir, en sevilen tatlar, her gün alınan tatlar olduklarında anlamsızlaşabilir, değerini kaybedebilir.

Toplumsal düşünen ve siyasi gelişmeleri yakından izleyen insanların karşı karşıya oldukları önemli açmazlardan biri de en canalıcı siyasi konuların enflasyonist tarzda ele alınması nedeniyle bunların bir değer kaybına uğradıklarını hissetmeleridir. “**Haklılık**” bu siyasi konuların ortak paydasıdır, çünkü o siyasi atılımlar için aranan her meşruiyetin özü ve dolayısıyla da bu atılımların devindiricisidir.

“**Haklısınız!** Neden mi? Çünkü **haklılığınızı** kanıtlayan sayısız örnek var”.

Yeni başgösteren bir siyasi olayı irdelemek için belki iki belki de beş yıl önce yaşanan bir **haksızlık** anımsanır. Örnekler sıralanmaya başlanır. O dönemin tüm gelişmeleri ve polemikleri zihinlere yansır, uluslararası yasalarla mukayese yapılır, usul hataları belirlenir. Haklılık en ince ayrıntılarıyla masaya yatırılmış olur. Hasımların tutarsızlıkları kamuoyuna açıklanır. “Sert, çok sert, en sert, flaş, şok ve sosyal medyayı yıkan” açıklamalardan sonra hasımlar artık köşeye sıkışmıştır, belini doğrultamayacaktır, dünyanın gözü önünde maskesi düşmüş, meşruiyetini yitirmiştir. Beklenen an gelmiştir. “Haklısınız!”

Ancak haklılık nedense bir işe yaramamıştır, pratik bir değeri olmamıştır, hak yerini bulmamıştır. Haklının yaptırım gücü yoktur ve bu nedenle de beklenen sonucun alınması olanaksızlaşmıştır. Beklenen sonuç ise sayısız denemelerin ardından kaçınıcı kez alınamamıştır.

Bir doğal afet, deprem, sel felaketleri, iş kazaları, dış politika ve ekonomi ve daha yaşanmış birçok olayın toplumsal sonuçları... bu olaylarla ilgili mantığın dışlayamayacağı tüm yorumlar yapılır ve belgelerle konuşulur, haklı olunur. Basında ya da sanal platformlarda **haklılığı** egemen kılmak için insan zekasının incileri sıralanır bir bir. Birisi **haklılığa** ivme kazandıran öyle isabetli bir söz söylemiştir ki, o söz dilden dile dolaşır. Bu “birisi”ne ve “isabetli söz”e yıllar içerisinde binlercesi eklenir. İnce göndermeler yapılır. Evde, sokakta, okulda, mecliste, alışverişte yıllar içerisinde biriken, tozlanan, paslanan daha nice **haklılıklar** anımsanır: “Şu olayda da **haklıydık** unuttunuz mu, ne inanılmaz bir olaydı o, değil mi?”.

Eskiden hiç siyaset konuşulmazken, şimdi sadece siyaset konuşulmaktadır, daha doğrusu siyaset “sadece konuşulmaktadır”, planlı ve programlı yapılamamaktadır.

Haklılık artık enflasyona uğramıştır. **Haklı haklıdır**, ama kazanamamaktadır, gün gelmiştir, devran dönmüştür, ama hesap soramamaktadır, susmamıştır ve sıra yine de kendisine gelmiştir ya da gelmek üzeredir. Hak verilmemiştir, malum, ama alınamamıştır da.

Haklılık sahibine bir değer katar, “**haklıyım**” diyene kulak verilir, **haklılığın** bir hümeti, bir saygınlığı vardır. Sahibi tarafından elde edilmek için çabaların gayesi olur.

kişinin **haklılığı** sadece kendi meselesi de değildir, toplum **hakları** güvence altına alamıyorsa, kendisi de bu **haklardan** yoksun kalmıştır; **haklılık** toplumsal bir meseledir. Ancak, eğer dünün **haklısı** bugün de **haklı** olmaya devam ediyorsa ve hatta yarın başına bir siyasi musibet geleceğini, sonrasında da **haklı** çıkacağını bugünden biliyorsa, öyleyse yarın **haksızlığa** uğrayacağını bile bile günü yaşıyor demektir, kendi **haklılığına** yabancılaşmıştır, edilgendir. Yarın ne yapacağı ise bugünden bellidir: **Haklılığının** nedenlerini anlatmak!

Tüm **haklıların** birbirine **haklılıklarını** anlatıp durdukları, kendilerinin anlatıp kendilerinin dinledikleri bir dönem, bir kısır döngü. “Evet, birbirimizi dinledik, onaylıyoruz, **haklıyız**, bu nedenle de haklarımızı havale ediyoruz”. Kime? Kime havale edildiği önemli değil, havale edilmiş olması yeter, gaipten elbet sesler gelecektir.

Bu bir enflasyondur, **haklılık** enflasyonu! **Haklılık** enflasyonu had safhaya ulaşmıştır. Ekonomi verilerine, döviz sepetine bakıp, tekrar tekrar ekonomi tahlilleri yaparak ekonomik krizi öngörme ve de siyasi geleceği okuma yarışları da bu enflasyonla birlikte **de facto** değer yitimine uğramıştır (gerçekte ise on yıllar önce başlayan bir **haklılık** enflasyonun devamıdır bu).

Ne bilge sözler, ne siyasi tuzakların farkına varmak, ne haykırmak, ne yeni belgeler, ne protestolar, ne polemik, ne “hodri meydan”lar, ne yenen ne de yenilenen pehlivanlar, ne meşruiyetin kaçınıcı kez tesis edilmiş olması, ne (kazanılsa dahi) seçimler, ne yasalar, ne tüm çıplaklığıyla cehaletin kör gözlerini dahi açan gerçekler... hiçbir şey **haklılığın** yaptırım gücünü arttırmaya, sonuç almaya yetmiyor. **Haklılık** tam bir çaresizlik içinde. **Haklılık** şu an sıradanlaşmıştır. **Haklılığın** bu acınası hali ise son derece onur kırıcı bir durum olduğundan, haklı olarak onurlu insanların gün be gün içini kemirmektedir.